

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	COMUNITAT VALENCIANA
Municipi	L'ÈNOVA
Edifici	Parròquia de la Mare de Déu de Gràcia
Direcció	
Coordenades	39.0447307 -0.4797508
Protecció	El temple té la condició de Bé de Rellevància Local segons la Disposició Addicional Quinta de la Llei 5/2007, de 9 de febrer, de la Generalitat, de modificació de la Llei 4/1998, d'11 de juny, del Patrimoni Cultural Valencià (DOCV Núm. 5.449 / 13.02.2007). En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General de Cultura adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.
Descripció	<p>La parròquia compta amb un campanar de planta quadrada i tres cossos, ubicat en un lateral de la façana principal. El primer cos s'alça damunt d'un basament de pedra i compta amb una decoració pintada que tracta d'emular sillars de pedra, a més de tindre dos espilleres en un dels laterals per il·luminar l'escala interior de la torre. El segon cos compta amb quatre finestres per les campanes emmarcades per pilastres i una moldura als arcs i inscrites dins d'un rectangle. La cara exterior compta a més amb dos pilastres toscanes per cada cara i cornisa. El tercer cos té dos altures. El primer cos compta amb quatre finestres, emmarcades amb pilaestres toscanes i arcs en diagonal; mentre que el segon té uns òculs, emmarcats també per pilastres. Les dos altures tenen una balustrada i cornisa. El campanar està rematat per una coberta a quatre aigües i creu amb veleta.</p> <p>El seu interior compta amb una escala "a la castellana", es a dir, que recorre el perímetre interior de la torre. Poc abans de la Sala de les Campanes està la porta que dona accés a la Caseta del Rellotge. El tram final de l'escala es de caragol, arribant al nivell de les Campanes. La sala està coberta per una volta de forn i en un dels laterals trobem una escaleta per accedir al tercer cos.</p>
Campanes	Compta amb un conjunt de quatre campanes més un campanó. La més menuda no forma part del joc i segurament era una campana de senyals. La inscripció que porta indica la data en que es va beneir i un nom, segurament d'una religiosa. La tercera es dedica al Crist de la Salut, advocació de gran veneració al poble. Com hem indicat va ser refosa en 1984. La mitjana es dedica a Sant Felip Neri, patró del municipi, i va ser fosa per Manuel Roses Vidal. Les inscripcions són incises, ja que es tracta d'una campana industrial de fabricació seriada, feta sense encàrrec previ, per tant les inscripcions s'afegiren quan es va encarregar per al poble. La campana gran es dedica a la Mare de Déu de Gràcia, patrona i titular del temple parroquial. Va ser refosa pels Hnos Roses de Silla (València) en 1961.
Fotos	29
Tocs actuals de campanes	Les quatre campanes voltegen automàticament, a més les tres grans poden repicar, també de forma automàtica. La matraca no es toca.

Conservació, manteniment	<p>La torre es troba en un bon estat de conservació, pintada en la seua cara exterior. La caseta del Rellotge conté abundant brutícia, principalment enderrocs i peces de fusta trencades. Aquesta deuria ser netejada, ja que el seu terra presenta interessants fragments ceràmics, datables dels segles XVIII i XIX. En ella a més es troba la maquinària del rellotge, que està parada i protegida per una planxa metàl·lica. La sala de les campanes té alguns cables sols i brutícia, principalment causada pels excrements d'aus i alguns enderrocs.</p> <p>Les tres campanes del conjunt compten amb truges de ferro de la casa Roses, que es troben oxidades a causa de l'acció dels agents climàtics. Estan mecanitzades amb motor de vol continu i electromall trifàsic. Compten amb un batall lligat i reforçat amb cable de seguretat. La campana menor té una truja de fusta, que en part conserva parts de l'original (menys el braç que és nou) i està mecanitzada amb motor d'impulsos. Com que l'estat de conservació de les campanes grans no és el més adequat, ni la instal·lació actual té vinculació amb la tradicional, seria recomanable procedir a la restauració de les mateixes. Els bronzes es deurién baixar de la torre per netejar-les per dins i fora, recuperant així la sonoritat original. Les truges de ferro actuals es deuen canviar per altres de fusta de perfil tradicional valencià i els mecanismes de toc automàtic renovar per motors d'impulsos i electromalls monofàsics, que permeten el toc manual i imiten els tocs tradicionals.</p>
Propostes	
Autors de la documentació	SANCHIS TÁRREGA, Felipe
Data	10-09-2022

Campanes actuals

Localització	Campana	Fonedor	Any fosa	Diàmetre (en cm)	Pes
Sala de les Campanes	Triplet (1)		1940	28	13
Sala de les Campanes	Crist de la Salut (2)	MANCLÚS, SALVADOR	1984	65	159
Sala de les Campanes	Sant Felip Neri (3)	ROSES VIDAL, MANUEL (VALÈNCIA)	1941	80	296
Sala de les Campanes	Mare de Déu de Gràcia (4)	ROSES, HERMANOS (SILLA)	1961	95	496
terrassa	Campanó (A)				

Relotges

<u>Rellotge mecànic</u> <u>(1)</u>	Existent Parat Directe a l'eix amb manovella o altre element
Autor	<u>MARQUES, PASCUAL</u>
Empresa de manteniment	<u>MARQUES, PASCUAL</u>
Data de construcció	1853
Descripció	A la caseta del Rellotge trobem la maquinària, conservada en bon estat, malgrat estar parada. Està protegida per una planxa de ferro. Compta amb dos plaques que indiquen el seu fabricant i la data de fabricació: "P ^L MARQUES / #1853# / VALENCIA".

Información completa: [Parròquia de la Mare de Déu de Gràcia - L'ÈNOVA \(COMUNITAT VALENCIANA\)](#)

PDF (30-06-2026)